

[Agerschou]

tage et tilbageslag over for kommunerne, fordi man kunne iagttage et begyndende oprør fra kommunernes side mod statsmagten, et oprør, hvor den sønderjyske amtsborgmester, der kommer fra partiet venstre, faktisk stod i spidsen.

Niels Helveg Petersen (RV):

Det lovforslag, vi behandler i dag, er jo i sit indhold overordentlig omfattende. Det kunne fortjene en meget udførlig gennemgang og diskussion ved denne førstebehandling, men det levner en førstebehandling jo ikke den fornødne tid til. I stedet må man forudse, at kommunaludvalget må gøre sig umage med en grundig drøftelse af forslaget enkeltheder.

Mit partis ordfører, hr. Ole Vig¹ Jensen, er desværre ikke i stand til at være til stede her i dag, og derfor skal jeg i hans sted og på mit partis vegne gøre nogle få bemærkninger om principperne i lovforslaget.

Lovforslaget indeholder to hovedpunkter: for det første en afvikling af de nugældende bloktilskud, som for primærkommunernes vedkommende erstattes af en statsfinansiell udlicningsordning, for amtskommunerne af en mellemkommunal udlicningsordning. Det er en meget omfattende omlægning af mellemværendet mellem stat og kommuner og amtskommuner, der her gennemføres.

For det andet er forslaget udtryk for en erkendelse fra både statsmagts og kommuners side – det sidste er nyt – af, at det er nødvendigt at koordinere den statslige og den kommunale udgiftsaktivitet. Der ligger i aftalen en klar erkendelse af dette, som jeg tror kommer til at danne mønster. Det sker oven i købet i dette forslag i form af en 2-årig aftale om udviklingen i den kommunale aktivitet.

I den forbindelse kan jeg ikke tilbageholde det spørgsmål, om hr. Agerschou da ikke finder, at der er behov for en sådan koordinering. Når man hører hr. Agerschou tale om opgøret med statsmagten fra kommunernes side, skulle man tro, at det forholdt sig sådan, at der ikke var noget behov for, aldrig nogen sinde, under nogen omstændigheder at gennemføre en koordinering af udgiftsudviklingen i staten og i kommunerne.

Hvis det virkelig er hr. Agerschous opfattelse, vil jeg da gerne have den bekræftet her.

I så fald vil jeg opfatte det som udtryk for, at hr. Agerschou aldrig nogen sinde mener det alvorligt, når han siger, at SF skulle have ansvar for at føre den økonomiske politik. Selvfølgelig må alle, der skal føre økonomisk politik i dette land, erkende, at der er behov for en koordinering. Der kan være strid om niveauet, men om behovet er der ingen som helst diskussion.

Det er et stort fremskridt, at der er indgået en frivillig aftale mellem staten og kommunerne og amterne om afviklingen af bloktilskuddene og om niveauet for udgifterne i de kommende to år. Den aftale, der her er indgået, udspringer helt tydeligt af den aftale, der blev indgået mellem regeringen og det radikale venstre, da vi sidste år regulerede den kommunale aktivitet. Synspunktet dengang hos regeringen og hos det radikale venstre var, at det var sidste gang, man skulle regulere den kommunale aktivitet via en konjunkturregulering, der førte til nedskæringer i bloktilskuddene, at den måde at gøre tingene på var slidt op. Man vil kunne se, at det, da vi behandlede forslagene i sin tid, var det synspunkt, der blev givet udtryk for.

Det nye i situationen er den kendsgerning, at staten i dag ikke har det tordnende underskud på sine finanser, staten har haft i en årrække. Det betyder, at sådanne håndgreb, som vi var nødt til at ty til – og jeg vil da sige for vores del: nødtvungent – i form af konjunkturreguleringer, hvor man overførte midler fra de kommunale kasser til statskassen, ikke er nødvendige i en situation, hvor der ikke længere for indeværende år er et underskud på statsfinanserne. Den tid er forbi.

Hr. Agerschou spørger, hvad det er, der er sket i den økonomiske politik. Ja men der er jo sket det, at der ikke længere er et løbende underskud i statens finanser og dermed ikke noget behov for at overføre overskydende likviditet fra de kommunale kasser til statskassen. Det er det, der er sket, og det undrer mig virkelig, at hr. Agerschou ikke kan få øje på den fundamentale forandring i den økonomiske situation.

Det er da rigtigt, at der er andre balanceproblemer i vores økonomi, som vi ikke har løst. Balanceproblemerne i forhold til udlandet er så sandt ikke løst, men spørgsmålet om underskud på statsfinanserne, der skulle ses i en situation, hvor der var et voksende